

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalisku po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Vino in pivo — kričeče razmerje.

Ekonomične in finančne razmere popisane občine, kakor tudi vseh vinorejskih občin naše dežele, so obžalovanja vredne v pravem pomenu besede.

Neposredne in posredne naklade, katere nalagajo davkoplačevalcem vsako leto visoki erar, deželna uprava in občinske uprave, mejé že na skrajnosti one izmere, ki se ne more prenašati.

Vsled kmetijske krize, ki že dalje časa vlada v naši deželi, postalo je to stanje dokaj neznosnejše.

Med vzroki teh razmer je posebno jeden, na katerega moramo opozoriti naš visoki deželni zbor, kajti le od visokega deželnega zastopa se more pričakovati energična akcija, ki bi te razmere izboljšala.

Vinski pridelki t. j. glavni vir dohodkov vinorodnih občin in krajev, katere pridelke podpirata z jedne strani državna in deželna uprava s potovalnim učenjem v kmetijstvu in z razdeljevanjem kaljenih cepčenk po jako nizkih cenah itd., prepuščeni so z druge strani neizprosni in veliki konkurenci, katero jim dela pivo, to je pridelek izven našega ozemlja, pridelek, s katerim bogatijo ljudje izven naših krajev v veliko škodo delavnega ljudstva naše dežele.

Da je konkurenca — dokler obstoje sedanje razmere — nevzdržna za vinske pridelke, ve vsakdo, kajti, razun tega, da je pridelovanje piva veliko lažje od pridelovanja vina ter da ni podvrženo isto vsem onim nesrečam in nevarnostim, ki preté do zadnjega trenutka ubogemu vinorejcu, vživa pivo gledé javnih davkov krivično prednost, ker je celotno obdano poprečno z okroglimi 7 K za vsak hektoliter, dočim presega skupno breme, ki teži na vinu, to izmero dvakrat in še večkrat.

Da je namen državne in deželne uprave varovati in pospeševati vinorejo v naših krajih, dokazujejo dragi ukrepi, ki jih izvršuje toliko ena, kolikor druga teh uprav.

Dejstvo pa je, da se ne samo ne bode dosegel označeni namen, dokler bode obstojala omenjena krivica gledé davkov, marveč da se bode dosegel ravno nasproten uspeh.

Nujno potrebno je zatorej, da se te nepravilnosti odpravijo, in sicer ne samo

v interesu vinorejcev, marveč v splošnem interesu države, ki dobi svojo dohodke iz raznih virov v naših krajih, in ima dosledno temu ukreniti vse kar mogoče, da se ti viri ohranijo in da se ne poizgubijo.

V svrhu, da se odpravi obstoječa krivica gledé davkov, katere vpliva zelo škodljivo na vinske pridelke naših krajev, je neobhodno potrebno, da se pivo obdači v enakem razmerju kakor vino.

Ako povdarjamo to potrebo, nimamo namena zahtevati, naj bi se pivo višje obdačilo v prid občin ali izključno v prid občin.

Nimamo nič proti temu, da se naloži višja naklada, ki je neobhodno potrebna, da se odstrani sedanje razmerje gledé davkov med pivom in vinom, deloma ali popolnoma v prid deželnega zaloga, le da se to, toli pogubonosno in v ekonomičnem oziru toli krivično razmerje odstrani.

Visoki deželni zbor naj bi v tem smislu ukrenil pri pristojnih činiteljih vse potrebno ter naj bi rešil najstarejše in nekdanj slaveče kmetijstvo v naši deželi. A ganila naj bi se v tem oziru tudi slavna županstva vinorodnih krajev ter vinarska društva v deželi.

B. B.

Nekoliko statistike

o ponemčevanju Slovanov in o razširjanju nemške ideje med Slovani.

(Piše Arjöl.)

(Dalje.)

b. Zapadna Prusija.*)

Površje: 25.521 km². Prebivalstva 1.563.658, od teh je 1.007.400 Nemcev ali 64,4%. Poljakov in Kašabov 556.258. Ti se delijo na dva oddelka. Gdanski in Kvizdinski (Marienwerde); v prvem je 12 in v drugem 17 okrožij. V 11tih okrožjih tvorijo Poljaki večino 51%, v ostalih pa 33%. Najbolj čisto-slovansko okrožje je Ljubava (Löbau) z 81%. Germanizacijo pokrajin pospešuje: 1. „Ansiedelungskommission“, katere je uže izkupil 2.67% vse površine. Vse šole so nemške, Nemci imajo 4 gledišča, 12 časnikov, Poljaki izdajajo samo 4 časnike. 2. „Deutschevangelischer Waisenhaus in Kobissau“. 3. „Deutsche Besiedelungs-“

*) To je pokrajina z glavnim mestom Gdansko (Danzig) ob izlivu reke Visle.

pri Gorici. Ko je bil odločen ali bolje odbran (ker takrat so si župniki sami zbirali in vzdrževali pomočnike) za co-operator-ja na Sabotinu, je pri vpisu zadnjega krsta, katerega je zvršil v Št. Petru, prav naivno in lastnoročno to omenil. Nam pa služi ta opazka v pristen dokaz, da so na Sabotinu že v starih časih opravljali dušebrižni posel posvetni duhovniki in ne menihi.

Maraž je bil torej na Sabotinu izpostavljeni duhovni pomočnik fare solkanske. Kot tak pa je gotovo imel tam tudi prednike in naslednike, o katerih pa bomo težko kaj doznali, ker je farni arhiv solkanski baje pogorel, ali pa so se akti morda takrat izgubili, ko se je bil med l. 1570—1574 farni sedež iz Solkana prenesel v Gorico.*)

*) Že Peter Anton Codelli, ki je bil l. 1792 izdal znano knjigo »Gli scrittori Friulano-Austriaci« toži str. 46, da ne more določiti rojstnega dneva zgodovinarju Bavčarju, ki se je bil po njegovem mnenju poročil v Solkanu pismo: »la poca cura di libri battesimali non ci permette d'additare il giorno di sua nascita.«

gesellschaft zu Berent“. Ponemčevanje teh pokrajin je uspešnejše, ker se jih mnogo izseljuje zlasti iz vasi, povprečno 150.000 vsako leto, in med temi je več kot polovica Slovanov.

c. Velika vojvodina Poznanjska (Posen.)

Površje: 28.962 km². Prebivalstva je 1.887.275, Nemcev 718.421 t. j.: 38,1%, Poljakov 1.168.854. Ta vel. vojvodinja je razdeljena na dva okraja in sicer: Poznanjski z 28 okrožji in Bidgoš (Bromberg) z 14 okrožji. Ta vojvodina je prava arena neprizanesljive germanizacije Poljakov, osobito po mestih. V 11 okrožjih tvorijo Nemci večino, v 26tih pa Poljaki in sicer ne spod 60%, v Odoljanovu (Adelnau) dosega do 93%, torej skoro sami Poljaki. In ne glede na to, vse šole, vsi učni zavodi srednji in višji so — nemški. Od leta 1887 je poljski jezik izgnan tudi iz narodnih (ljudskih) šol, tako da celo predavanje krščanskega nauka se vrši v nemškem jeziku. Zabranjeno je učiti se tudi privatno poljski jezik. Pruski poštni uradniki ne sprejemajo pisem, ki so naslovljena za Nemčijo in da imajo poljski naslov.

1. oktobra l. 1903 se je otvorila v Poznanju „Akademija za germanizacijo kraja“, ustanovljena po načrtu pokojnega finančnega ministra in celo samega Viljema II. Ta zavod služi za ponemčevati poljski živeli, ne glede na poklic, spol in starost. Poučevanje je seveda brezplačno.

Še energičneje delajo Nemci na polju ekonomične prilastitve slovanskega premoženja. Nemški element je začel postajati močnejši iz dobe reformacije, in vsled kolonizacije ob času Friderika „Velikega“. V l. 1793 odločili so pokupiti velika posestva v Poznanjske provinci; do tega časa niso imeli inozemci pravice v Poljskem kraljestvu kupovati zemlje. In že v prvih 18 let (1815—1834) 30 veleposestev je prešlo v nemške roke. Od l. 1886 začela se je prava kolonizacija Poznanjskega. Od tega leta obstoji v Poznanju „Ansiedelungs-Kommission“, katere je v svojo svrhu že do sedaj porabila 100.000.000 mark. Glavni smoter te „kolonizacije“ je odkupovati poljka zemljišča in jih razdeliti nemškim naselnikom. Od 1886 leta do 31. decembra 1903 „An-

siedelungskommission“ je odkupila 228.553 ha polj. zemljišč za vsoto 175.000.000 mark, torej je odkupila 20,5 kvadr. milj ali 5,54% vse površine Poznanjske vel. vojvodine.

Od vsega površja kupljenih zemljišč prešlo je iz poljskih rok 42% in namreč: 107 fevdalnih imetij, 20 veleposestev in 125 posestev. Treba je pripomniti, da se je zahvaliti primernej trdnosti in samozvesti poznanjskih Poljakov, da se odstotki zemlje, katere prehaja v nemške roke zmanjšuje od leta do leta. Poslednja tri leta je število predloženj prodaje padlo z 34% na 14%. Od leta 1896 so Poljaki znova odkupili iz nemških rok 40.000 ha zemljišč, samo leta 1903. 14385 ha zemljišča, 42 posestev, 60 kmetijskih gospodarstev 55, hiš v mestih in 8 obrtnih delavnic-tvornic.

(Dalje pride.)

Politični pregled.

Državni zbor je zopet odgodjen. Nekaj čudnega je bilo pri tem zasedanju to, da ni imela gosposka zbornica v cellem zasedanju niti jedne same seje. Saj je bil vendar k zasedanju sklican državni zbor in ne le posl. zbornica. In sklican je bil državni zbor zaradi tega, da izreče svoje mnenje o stališču, katero naj bi zavzela tostranska državna polovica nasproti dogodkom na Ogrskem, ki so v vsakem pogledu v jako tesni zvezi s koristmi naše državne polovice. Zakaj pa bi svojega mnenja o tako važnih zadevah ne izrekla tudi gosposka zbornica? No, ako bi tudi gosposka zbornica s takim počenjanjem in s takimi govori trtila čas, kakor se je to godilo v poslanski zbornici, potem je že bolje, da so ostali visoki gospodje doma. Torej poslanska zbornica morala bi v minulem zasedanju začrtati stališče, katero naj zavzema naša vlada nasproti Madjarom pri rešitvi ogerske krize. Stvarno o tem govoril pa je ministerski predsednik. Drugi govorniki pa so se tega predmeta le postransko dotikali v svojih govorih, in tako prišlo je do tega, da tudi po zasedanju, ki je bilo v prvi vrsti namenjeno za to, da se ustanovi stališče, na katerem mora stati naša vlada nasproti Madjarom, o takem stališču nikdo ničesar ne ve. Naša poslanska zbornica mlatila je celih štirinajst dni prazno slamo, in mlatiči bili so za to prav dobro plačani.

Vollna reforma.

Kakor smo že poročali, je poslanska zbornica v petkovi seji odklonila nujnost predlogov tičočih se splošne in jednake

l. 1645 dokazuje, da menihov na Sabotinu nikoli ni bilo.

Kar se pa tiče ljudske govorice o nekdanjih redovnikih na Sabotinu, omenjam, da priprosto in nevedno ljudstvo zgodovinske dogodke kaj rado zamenjava, prenašaje jih od ene osebe na drugo, iz jedne dobe v drugo, od enega kraja v drugi, zakar bi lahko navel marsikateri izglede. Tako je tudi tukaj ljudstvo preneslo dogodke, ki so se nekdanj res vršili na bližnji Sv. Gori k sv. Valentinu na Sabotinu. Sicer pa tudi beseda „eremit“ nič ne podira moje trditve, nego je celo opravičuje, ker dušebrižniki, stanujoči na Sabotinu so bili res pravi eremiti in so si v šali morda sami nadeli to ime. V matrikah in urbarjih rihenberskih sem tudi čital, da se cerkovniki nekaterih osamljenih podružnic nazivljajo „monachi“ ali „monachus“, smešno pa bi bilo iz tega sklepati, da so ti bili menihi.

(Konec pride.)

LISTEK.

Opis Št. Mavra.

(Dalje.)

Pa tudi če je bila ta cerkev prej zidana n. pr. v začetku 14. stoletja, smatral bi jo za mlajšo od kapelice sv. Mavra, kajti pred letom 1295 skoro gotovo ni bivala. Sicer pa so to le moja domnevanja zaradi pomankanja zanesljivih zgodovinskih podatkov, katere seveda nikomur ne usiljujem.

Gotovo pa je, da je bila cerkev sv. Valentina v prvi vrsti namenjena za dušno oskrbovanje Podsabotincev sploh. Za to nam nudi jasen dokaz najstarejša krstna knjiga fare šempeterske pri Gorici, katero so pričeli spisovati l. 1589. V tej knjigi čitamo str. 11, da je dne 8. marčija l. 1591 v Št. Petru nekoga krstil duhovnik Filip Marash — Maraž, ki je bil co-operator S. Valentini in Sabotino.

Tukaj omenjeni Maraž je bil nekaj časa in sicer od 16. januarja do 8. marčija l. 1591 co-operator v Št. Petru

volilne pravice. Nujnost teh predlogov je bila odklonjena, ker ni za njo glasovala dvotretjinska večina navzočih poslancev. Vendar pa moramo z zadovoljstvom konstatirati, da je glasovalo za nujnost 153 poslancev, proti nujnosti pa le 114. Govori poslancev, ki so bili za splošno in jednako volilno pravico, bili so jako zanimivi. Tako je n. pr. dr. Kramar v imenu mladočehškega kluba izborni govoril. Naglašal je, da politični privilegiji višjih stanov državi in ljudstvu ne donesajo nobenih koristi. Država dobiva največ krvnega in denarnega davka iz nižjih slojev, a privilegovani stanovi določujejo le davke. Treba je torej zaupanja med ljudstvom in državo. Ljudstvo pa dobi zaupanje do države, ako samo odločuje po svojih zastopnikih o svojih bremenih in žrtvah. Država volja mora biti ljudska volja. Naravnost je pobijal izvajanje dr. Tavčarja rekoč: Čudim se, kako se more ustavljati splošni in enaki volilni pravici liberalni poslanec. Ako je prebivalstvo klerikalno, ima pravico voliti klerikalne poslance. Čuden pa je liberalizem, ki se ustavlja razširjenju volilne pravice, ker ljudstvo ni liberalno. Saj tudi nam Mladočehom preti nevarnost, da splošna in enaka volilna pravica morda skrti številu naših poslancev; a ne bojimo se te nevarnosti, ker zaupamo v svoj program. Govornik dalje dokazuje, da ravno z narodnega stališča morajo slovanski narodi zahtevati splošno in jednako volilno pravico.

Baron Malfatti, namestnik deželnega glavarja.

„N. Fr. Presse“ poroča iz Inomosta, da bo baron Malfatti v kratkem imenovan namestnikom tirolskega deželnega glavarja. To mesto je prej vedno imel en italijanski poslanec, samo v zadnjih letih je to službo opravljal Nemec, ker so Trentinci proglasili abstinenco.

Izgredl v Brnu in njihove posledice.

V četrtek zvečer so bile razpostavljene v Brnu štiri stotnije vojakov, v vojašnicah sta pa bili pripravljeni za vsak slučaj še dve stotnji. Po mestu so skrbele za red tudi orožniške patrulje. Mesto je bilo mirno in vojski so že ob 9. uri zvečer odšli v vojašnice. Češko prebivalstvo na Moravskem je pričelo bojkotirati nemške trgovce in obrtnike. V Jedonuech pri Brnu niso pustili nemških in judovskih trgovcev na semenj. Tudi občinski svet v Blanskem je sklenil prepovedati obiskovanje sejma nemškim in judovskim trgovcem. Dasi je nastal v Brnu mir, je bilo vojaštvo v petek še pripravljeno za vsak slučaj. V nedeljo pričakujejo, da Čehi prirede demonstracije.

Protestni shod proti brnskemu dogodkom.

Po protestnem shodu narodnih socijalistov, ki se je vršil v nedeljo v Pragi, na katerem se je protestiralo proti brnskemu dogodkom, so bile manje demonstracije, katerim je pa policija napravila kmalo konec. Pet oseb je bilo aretovanih.

Industrijski svet.

V industrijskem svetu je poročevalac viši stavbeni svetovalec Günther predlagal izpolnjenje komunikacij Dalmacije, izlasti železnice, brodarstva, dovršitev gradenj v dalmatinskih lukah, povzdigo ribarstva, povspesevanje industrije in uvedeno cenega kredita. Industrijski svet je vsprejel predloge poročevalca. Vsprejet je bil tudi predlog posl. R. pl. Vukovića glede ustanovitve dnevnih hitre zveze med Dalmacijo in Trstom. Naprosil je vladu, naj ne uvede v Dalmaciji hišnega davka za tovarniške deluje na to, da dobi Dalmacija zvezo z zahrbnimi deželami.

Jezikovno vprašanje v Dalmaciji.

Kakor poročajo z Dunaja, je v soboto minister za notranje stvari grof Bylandt Rheidt vsprejel dalmatinske državne poslance dra Ivčevića, dra Zafrona, prof. Perića, Biankinija, dra Klaića in dra Ferrija, ki so ministra prosili, naj reši jezikovno vprašanje v Dalmaciji na način, da bo isti odgovarjal potrebam prebivalstva. Minister je izjavil, da bo ta stvar kmalo rešena. Čakati je še izjav načelnikov interesiranih uradov. Tozadnja dela utegnejo biti rešena do konca meseca novembra, za kar hoče skrbeti. Do tedaj poda vlada svoje predloge.

Dalmatinski deželni zbor.

Z Dunaja javljajo, da so se v petek dalmatinski poslanci podali k voditelju dalmatinskega namestništva, Nardelli-ju, ki se nahaja sedaj na Dunaju, ter se z njim posvetovali o delovanju v bodočem zasedanju dalmatinskega deželnega zbora. V političnih krogih se govori, da bo Nardelli v kratkem imenovan dalmatinskim namestnikom.

Konferenca hrvatskih opozicijonalnih strank na Reki.

O resolucijah, ki so bile vsprejete na konferenci hrvatskih opozicijonalnih

strank na Reki, katere smo svoječasno tudi mi priobčili in s katerimi je bilo sklenjeno, da hočejo Hrvati iti na roko Madjarom v njih sedanjih borbi proti Dunaju, pišejo razni hrvatski listi različno. Tako piše glasilo čiste pravaške stranke „Hrvatsko pravo“, da so te resolucije izdajstvo nad hrvatskim narodom. Konservativni list „Hrvatstvo“ je pa mnenja, da bi bilo bolje, ako bi te konference nikdar ne bilo. Srbski listi pišejo pa o ti konferenci jako simpatično ter se izrekajo za resolucije. Najbolj zadovoljni so kaj pa da Madjari. List „Egyertertes“ pozdravlja z zadoščenjem ta korak hrv. poslancev in piše: „Mi ne bodemo in ne smemo madjarizirati, ker bi to samo povzročilo ljut odpor. Dalmacija s Hrvatsko naj si skupno brani karakter posebnega političnega teritorija. Naj bo madjarska vojska in posebno hrv. vojska, s posebnimi zastavami. Oživimo ono staro, zgodovinsko hrvatsko-ogersko bratstvo. Zvezda vodnica naj nam bo pravo in pravičnost.“

Mi pa pravimo: Res je sicer, da je Dunaj Hrvate presneto slabo plačal za vse to, kar so oni storili in žrtvovali za obstanek naše države, kajti v plačilo za to, da so ukrotili l. 1848 in 1849 uporne Madjare, je Dunaj potem Hrvate ravno istim Madjarom izročil na milost in nemilost. Zaradi tega je pa popolnoma naravno, da se Hrvatje danes ne ogrevajo za Dunaj. Pri vsem tem pa bi se Hrvatje vendar ne smeli preveč ogrevati za Madjare, kajti vsaj po našem mnenju je popolnoma izključeno, da bi hoteli biti Madjari kedaj pravični Hrvatom. Ako se jim sedaj laskajo, delajo to le zaradi tega, da bi jih za svoje namene izkoristili proti Dunaju. Ko bi pa Madjari dosegli svoj namen, ravnali bi s Hrvati ravno tako kruto kakor so ravnali do sedaj in najbrže še bolj. Položaj, v katerem se nahajajo sedaj Hrvatje, je jako kočljiv, zato pa je potreba največje previdnosti, kajti vsako prenačlenjenje postati bi moglo osodepolno za hrvatski narod.

Madjari in Hrvati.

Glasilo Franca Košuta piše, da bo koalicijska, ko pride na vladu, delovala na to, ako Hrvati iskreno priskočijo na pomoč madjarskemu narodu, da se nagodbeni zakon s Hrvatsko v vseh točkah izvrši in da se hrvatski narod v delokrogu svoje avtonomije svobodno razvije v gospodarskem, narodnem in kulturnem pogledu, in da se bodo dobila sredstva, da priznajo tudi pravico hrvatskega jezika pri hrvatskih polkih. (Ali niso to samo prazne obljube?)

Kriza na Ogrskem.

V političnem položaju ni še nobene spremembe. Na Dunaju niso prišli še na čisto glede volilne reforme, in tudi baron Fejervary še ne ve, bo li reaktiviran kakor ministerski predsednik ali ne. Vendar se zdi zelo verjetno, da bo zopet imenovan ministerskim predsednikom.

Narodnost v ogerski državi.

Sedaj, ko je krona Madjarom že takorekoč obljubila vojaško koncesijo s tem, da uvede madjarsčino kot notranji pravilni jezik pri vseh polkih in vojaških oddelkih na Ogrskem, je zanimiva statistika o narodnostih v ogerskih polkih. V 41 pešpolkih, ki se dopolnjujejo na Ogrskem, je 48% Madjarov, 18% Rumunov, 16% Nemcev, 10% Slovakov, 5% Hrvatov in Srbov ter 3% Malorsov. Čisto madjarski polki so le štirje (38, 46, 60 in 68.) V treh polkih (31, 43 in 71) sploh ni nobenega Madjara. Še manj Madjarov je zastopanih v 26 lovskih bataljonih, namreč le 6%, dočim je celo Slovencev 5%. Pri konjeništvu je Madjarov 33%, pri topništvu 15%, v tehniških četah 12%, v saniteti 15%. Ako računamo na celokupno avstro-ogersko armado, najdemo Madjare zastopane le z 18%, dočim je Čehov in Poljakov več, a ne dobe nikakih narodnostnih koncesij.

Izgredl v Budimpešti.

V nedeljo popoldne so sklicali v Budimpešti krščanski-socijalci shod. Na shod pa je prišlo tudi mnogi soc. demokratje, ki niso pustili govorniku krščanskih socijalcev govoriti. Nastal je med jednimi in drugimi prepir in pretep, zaradi česar je policija razgnala shod. Na ulicah pa so se socijalni demokratje postavili po robu proti policiji in so začeli nanje metati kamenje. Redarji so potegnili sablje in so končno razkropili demonstrante. Ranjenih je bilo vse polno soc. demokratov.

Angleži o ogerski krizi.

Glede bodočnosti Avstro-Ogerske piše „Standard“: „Kar se tiče pretrganja skupnosti ali celo personalne unije med Avstrijo in Ogrsko, upamo, da se ne bo dal premotiti s tem, ker se je tak prevrat na severu Evrope z lahkoto izvršil. Švedska in Norveška sta relativno osamlje-

ni na polotoku, kamor se morejo zunanji sovražniki približati le z ene strani, dočim se svet, ki ga vlada cesar Fr. Jožef, rasteza od središča Evrope do hudournega Balkana. Ako postane Ogerska neodvisna, bi se Češka ne zadovoljila več, tvoriti samo del države. Izolirana nemška (?) Avstrija pa bi bila prisiljena, se priklopiti Nemčiji. Kako stališče pa bi zavzela neodvisna Ogerska? Potisnila bi se za državo druge vrste ter bi se morala ali zadovoljiti s skromno eksistenco ali pa bi morala poseči po vojaškem pridobivanju s prelivanjem potokov krvi. Oslabitev Ogerske pa bi bila nesreča za Evropo.

Bolgarski knez Ferdinand.

Kakor javljajo iz Sofije, je knez Ferdinand v petek po noči odpotoval na Ogersko, odkoder se poda v Pariz.

Finančni položaj na Japonskem.

Grof Okuma je povedal združenim trgovskim zbornicam, da so japonski državni dolgovi narasli do konca vojne na 2500 milijonov jenov (12.500.000.000 kron), kar je treba plačevati na obrestih 150 milijonov jenov (750 milijonov kron), t. j. skoraj dvakrat toliko, kolikor so znašali državni dohodki pred vojno. Pred vojno je prišlo na osebo 4 jene davka, po vojni pa pride 12 jenov. Narodni dolg je znašal pred vojno za osebo 12 jenov, po vojni znaša 50 jenov.

Domače in razne novice.

Pogreb Nj. Prevzv. knezonadškofa Andreja Jordana. — Danes zjutraj se je vršil pogreb Nj. Prevzv. knezonadškofa Andreja Jordana ob velikanski udeležbi vseh slojev ljudstva z dežele in mesta. Pogreb je prišel ob prekrasnem vremenu ob 9. uri zjutraj in so ga naznanjali zvonovi vseh mestnih cerkv. Pogreb je vodil ob veliki azistenci drugih duhovnikov ter ob navzočnosti štirih škofov in dveh proštov prem. mons. Flapp, škof poreški. Pogrebni spreved se je vršil v tem le redu in sicer: 1. Moški tuk. mestne hiralnice. 2. Zavod mestnih deških sirot. 3. Dečki iz deželnega zavoda gluhomemih. 4. Dečki privatnih šol, kakor „S. Doma“ itd. 5. Dečki mestnih šol. 6. C. kr. vadnica. 7. Delavska podporni društva. 8. C. kr. višja realka. 9. C. kr. višja gimnazija. 10. Razne moške bratovščine. 11. Razna katoliška društva. 12. Družba sv. Vincencija Pavlanskega. 13. Mestna in vojaška godba. 14. Deško semenišče. 15. redovniki. 16. Pevec stolne cerkve. 17. duhovščina. 18. profesorji bogoslovja in kapitelj. 19. Pontifikant z veliko azistenco, ki je vodil spreved. 21. Krsta, katero je nosilo osem duhovnikov, ki so se vsako toliko menjavali. 22. Sorodniki visokega pokojnika, pokojnikovo hišno osobje in osobje nadškofijske pisarne. 23. Politična oblast, na čelu ji tržaški namestnik knez Holenlohe, kojemu so sledili cesarski komorniki. 24. Deželni odbor, na čelu mu namestnik dež. glavarja dr. Gregorčič. 25. Goriški župan z mestnim starešinstvom. 26. Zastopniki vojaške oblasti, uradništvo sodne oblasti, državno pravništvo, finančni in davčni uradniki, uradniki gozdnega urada, uradniki tuk. c. kr. kemičnega poskuševališča, železniški uradniki, uradniki poštnega in brzojavnega urada, ravnatelji in profesorji c. kr. višje realke, c. kr. višje gimnazije in ženskega učiteljskega, zastopniki odvetniške zbornice, zastopniki zdravniške zbornice, kupčijska zbornica s svojim predsednikom in uradniki, uradniki tukajšnje zastavljalnice in branilnice, zastopniki kmetijske družbe, zastopniki tuk. lekarničarjev, meščani, odposlanstva raznih društev, veterani, družba kat. gosp. Marijina društva, katol. družba šivilj, gojenke ženskega učiteljskega, ženska meščanska šola, dekliske mestne šole, dekliski zavodi „Šolskega Doma“, dekliske iz zavoda gluhomemih, sirote iz zavoda Contavalle, zavod sv. Jožefa in usmiljene sestre.

Spreved se je pomikal po Travniku, potem po Raštelju do stolne cerkve. Dospel v stolno cerkev položili so krsto, katero so do tja nosili odkrito, na visoki katalafak, okolo katerega je gorelo vse polno sveč. Ker se je bilo bati, da bi bila v cerkvi prevelika gnječa, ni bil dovoljen uhod v cerkev vsakemu, ampak prišli so v cerkev le udeleženci pogreba, seveda izvzemši šolske in druge zavode. Mašo zadušnico daroval je prem. poreški škof dr. Flapp. Po maši je bil govor, katerega je imel neki o. jezuit v italijanskem jeziku in v katerem je opisal govornik življenje visokega pokojnika ter našteval njegove zasluge za katoliško cerkev in za duševni blagor prebivalstva goriške nadškofije. Po dokončanem govoru podelili so vsi navzoči škofje po obstoječem ritualu vsak svojo absolucijo in to monsignor Feroglio, škof iz Vičence, monsignor dr. Mahnič, krški škof, monsignor

dr. Nagl, tržaški škof, monsignor dr. Jeglič, ljubljanski škof in konečno monsignor dr. Flapp, poreški škof, ki je bil, kakor že omenjeno, tudi pontifikant. Navzoč je bil tudi novomeški stolni prošt monsignor dr. Elbert. Bilje peli so na koro bogoslovci pod vodstvom preč. g. dr. Tarlao. Po dokončanem absolucijah so prenesli duhovniki pokrito krsto na priprost črn mrtvaški voz, ki je čakal pred cerkvijo in v katerega so bili vpreženi štirje konji. Potem pa se je spreved v prejšnjem redu pomikal po Magistratni ulici, po ulici Dogana in po Tržaški cesti na staro pokopališče, kjer so položili krsto v tam nahajajočo se škofijsko rakev.

Med pogrebom so bile skoro vse prodajalnice po mestu zaprte in z raznih hiš plapolale so črne zastave, posebno pa po ulicah, po katerih se je premikal spreved. Po teh ulicah visele so tudi izpred oken skoro vseh hiš črne preproge. Ravno tako bila je tudi stolna cerkev preoblečena v črno. Mestne svetilke so bile prižgane in sicer povsod, koder se je premikal spreved. Ljudstva pa je bilo z dežele in iz mesta po ulicah in posebno ob urodu v pristranske ulice vse polno; posebno mnogo se ga je zbralo na starem pokopališču. Priznati moramo, da je vladal med sprevedom v vsakem pogledu izboren red in da ni bilo znamenovitih nobene neprilicnosti, kar šteje v zaslugu onim, ki so bili postavljeni za to, da vzdržujejo red.

Pogreba se je udeležila skoro vsa duhovščina iz naše nadškofije in prišlo je ta dan v Gorico tudi mnogo duhovnikov iz sosedne Videmske škofije. Naših duhovnikov ki so šli v koreteljnih v sprevedu, našli smo jih, brez kanonikov in škofov 230. Toliko v naglici o veličastnem pogrebu.

† Alojzij Kovačič. — Kar je bilo že delj časa pričakovati, se je zgodilo v soboto zvečer. Ta dan je namreč preminul ob 9. uri zvečer previden svetotajstvi za umirajoče sovođenski vikar preč. g. Alojzij Kovačič v 31. letu svoje dobe po jako dolgi in mučni bolezn. Pokojni g. Kovačič se je rodil dne 9. januarja 1874 v vasi Sv. Tilih pri Komunju. Gimnazijo je dokončal v Trstu, potem pa vstopil v goriško osrednje sementišče, kjer je bil v mašnika posvečen dne 14. julija 1897. Služboval je kot kaplan v Podbrdu, potem pa je prišel k nam v Gorico in sicer za kaplana k farni cerkvi sv. Ignazija, kjer je bil 5 let. Lansko leto pa je bil imenovan za vikarja v Sovodnje, kamor je prišel dne 8. oktobra. Tje se je podal z namenom, da se mu zdravje zboljša, kajti tam je služba lahka in zraku zdrav. Ali bolezen je bila že pregloboko vkoreninjena. — Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi č. duhovščine in občinstva večeraj ob 10. uri zjutraj. Sicer smo ravnokar vdobili o pokojniku in o pogrebu dopis iz Sovodnji, ki nam je pa za današnje številko prekasno došel. Pokojniku svetila večna luč!

Imenovanje v finančni stroki. — Davčna kontrolorja Simon Rocco in Josip Sušanj sta imenovana davkarjema v IX. činovnem razredu. Davčna pristava Oskar Sossich in Andrej Jug sta imenovana davčnima kontrolorjema v X. činovnem razredu. Davčni adjunkt Karol Sgubin je imenovan davnim oficijalom v X. činovnem razredu, davčna praktikanta Bogoljub Orbanich, Makso Perkovič sta imenovana davčnima adjunktoma v XI. činovnem razredu.

Odlikovanja. — Cesar je podelil viteški križ Fran Josipovega reda svetovalcu deželnega sodišča v Trstu g. Henriku Cafazuri in okrajnemu sodniku v Pazinu, g. Rihardu Pistotnigu. Namestnik državnega pravdnika g. Ivan Clarici je dobil naslov svetovalca deželnega sodišča; grantovničar Ivan Sorman v Trstu je bil odlikovan z zlatim križcem za zasluge s krono.

Premeščenje. — Namesto finančnega svetnika g. Ernesta Rovisa, voditelja davčnega oddelka na tuk. okrajnem glavarstvu, pride v Gorico finančni svetnik g. Josip Lach.

Za „Šolski Dom“ je prejelo upravnistvo „Gorice“: Berlot Anton, župnik vogerski 4 saldo ustanovnine 50 K; Abram Josip, kurat v Novakih 5 K; Klanjšček Franc, kurat v Gor. Trebuši 3 K; Valentinčič Ignac, župnik renški 10 K; Ferfolja, vikar na Ponikvah 2 K; Rejec Jakob, župnik čepovanski 10 K; Kos Simon, opajski 5 K; Mežnaršič Edvard, župnik Otlica-Dol 250 K; Remec Ivan, župnik v Škrbini 250 K.

Predsedništvu so plačali dekan in kaplana v Cerknem 3 K; Marija Podreka, rojena Kenda, iz Volč 10 K; Martin Cencič v Št. Ferjanu 3 K 50 v.

Srčna hvala!

Občni zbor „Krojaške zadruga“ v Gorici se je vršil v drugič dne 5. t. m. ob zadostni udeležbi. Sprejeli so se prečitani računi za preteklo upravno leto in sprejete tudi nekatere spremembe pravil, provzročene po razvoju zadruga same. V odbor in nadzorstvo so bili izvoljeni prejšnji člani obeh zastopov.

Kmetovalci, pozor! — „Goriška zveza gospodarskih združenj in društev“ nam poroča, da je zopet otvorila naročevanje na Tomažovo žlindro, kakor v lanskim jeseni. Člani „Centralne posojilnice“ morejo naročiti pri ti posojilnici, člani ostalih posojilnic po deželi, katere so v zvezi z „Goriško zvezo“, pa doma pri svoji posojilnici.

Zmešalo se mu je. — V petek po noči je prišel na tuk. policijo neki mladenič. Pravijo, da je prišel iz Sv. Križa pri Ajdovščini. Bil je ves blaten in premočen. Ko so ga vprašali, kaj hoče, je rekel: Jaz sem bil potrjen za vojaka, a raje nego nastopim vojaško službo, preživim 20 let v zaporu in sem prišel v Gorico, da se vam v ta namen tukaj predstavim. Obsojili so me tudi na smrt, a jaz se smrti bojim in bi hotel večno živeti. Zato vas prosim, da mi izdate spričevalo nesmrtnosti. Na policiji so koj spoznali, da se revežu meša v glavi. Ker je bil ves blaten in moker, ponudili so mu drugo suho obleko, o kateri ni hotel ničesar vedeti. Ker je mladenič tudi sploh slabo izgledal, ukazal je gosp. dvorni svetnik grof Attems, naj mu dajo čašo čaja, a mladenič ni hotel tudi tega piti, češ, da ga hočejo zastrupiti. Konečno spravili so ga v tuk. bolnišnico, da ga tam opazujejo. Kliče se baje Valentin Faganel.

Zrušenje predorov na novi kavarski železnici. — Nekateri listi so priobčili vest, da se je pri Hrušici in pri Podbrdu na Goriškem zrušil predor na veliko daljavo in da se vsled tega otvoritev nove železnice zavleče za pol leta. Z Dunaja se iz kompetentnega vira pojasnjuje, da so te vesti popolnoma izmišljene.

Važen sklep seje načelstva goriškega vinarskega društva v Gorici dne 6. oktobra t. l.: Kot društveni uradniki (kletarji) pri podružnicah se bodo sprejemali v službo v prvi vrsti gojenci, kateri so dovršili kmetijsko šolo.

Ker je to v prid bodočnosti marsikaterega mladeniča gotovo velike važnosti, zato se tem potom opozarjajo na ta važen sklep.

„Trgovsko obrtno društvo za Goriško“ naznanja, da bo imelo zadnji četrtlet 26. oktobra 1905 od 1½ popoldne v prostorih pri „Zlatem Jelenu“ svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo pregledovalcev računov; 4. Proračun; 5. Volitev treh pregledovalcev računov; 6. Določilo društvenine; 7. Določilo društvenega časopisa; 8. Volitev predsednika in 6 odbornikov; 9. Volitev zaupnikov; 10. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi

O d b o r.

Ogenj. — Sinoči okoli 11. ure in pol je začelo goreti v skladišču krojaškega mojstra g. Martina Poveraja. Prvi so to opazili redarji, ti so pod vodstvom svojega nadzornika g. Janežiča hiteli na lice mesta ter so kmalu pogasili ogenj. Prišli so tudi ognjegasci, ko ni več gorelo. Ogenj ni napravil baje velike škode.

Promet hranilnice in posojilnice v Kobariču do 5. t. m. je bil ta-le: dohodkov K 272.179 04, posojil (stroškov) pa K 268.541 25. Skupnega prometa je bilo torej K 540.720 39.

Tatvina. — V soboto popoldne ob treh urah je uradnik tržaške mestne plinarne zapustil za nekaj časa svoj urad ter ga zaklenil s ključem. V uradu pa je pustil tudi 1400 K denarja, ki je bil namenjen za plačo delavcev. Ko se je čez uro potem vrnil v urad, našel je istega odprtega, a 1400 K ni bilo več najti.

Nova odredba poštne uprave. — Avstrijska poštna uprava je uvedla novo uredbo, ki ima namen, da se ne zakasnuje dostavljanje pisem in poštних pošiljatev. Od meseca oktobra naprej bodo namreč železniške pošte nadzorovali upravni uradniki.

Nove volitve v Trstu. — Nove volitve za tržaški deželni zbor in občinski svet bodo baje v drugi polovici decembra ali početkom januarja.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela dne 27. septembra 1905 svojo 164. vodstveno sejo v družbinih prostorih „Narodnega doma“. — Pričetek ob 3. uri pop. — Navzočni: Tomo Zapan, prvomestnik, dr. I. M. Hribar blagajnik, Luka Svetec podpredsednik, dr. Ivan Svetina, Ivan Šubic in Anton Žlogar tajnik. — Svojo odsotnost sta opravičila ljubljanski podžupan dr. Dragotin Bleiweis, vitez Trsteniški in veleposestnik dr. Pavel Turner. Temeljito se je razpravljalo vprašanje o nameravani ljudski šoli v Št. Jakobu v Rožu. Sklenilo se je otvoriti paralelko v I. razredu družbine deklishe šole pri Sv. Jakobu v Trstu, v kateri se najamejo posebni prostori. Tudi se je sklenilo, da se čisti dobiček podružničnih vesellic ne more vstevati za pokroviteljstvo, ker bi to nasprotovalo smislu družbinih pravil (§ 4b). Na novo kreirano drugo vrtnarično mesto na Savi se je imenovala gdč. Ivanka Kasteliceva iz Ljubljane; za tudi novo otvorenji vrtec na Jesenicah pa gdč. Valentina Mallyjeva iz Tržiča. Potem, ko so se rešila še nekatera upravna vprašanja, postavila se je na dnevni red prihodnje seje poročilo o ustanovitvi preskrbninskega zaklada za družbino posvetno učiteljstvo. Seja se je zaključila ob 1½7. uri zvečer. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, 6. oktobra 1905.

„Nada“. — C. kr. dež. vlada za Kranjsko je razpisom z dne 16. junija t. l. št. 7681 dovolila ustanovitev narodnega srečkalnega društva „Nada“ v Ljubljani in sicer v smislu določb § 16 ces. patenta z dne 26. novembra 1852, drž. zak. št. 253. Mestni zastop ljubljanski in kreditna banka v Ljubljani prevzameta po društvenih pravilih določeno upravo, nadzorstvo društva in izvrševanje društvenega namena. Srečkalno društvo „Nada“ bi kupovalo srečke pri ljubljanski kreditni banki, jih pri banki deponiralo in bi imela tudi banka preskrbovati vse s tem zvezane manipulacije. Obč. svet ljubljanski je v svoji izredni seji dne 14. julija soglasno in ob navdušenem pritrjevanju sklenil, da prevzame mestna občina ljubljanska upravo zaklada, ki je po § 10 pravil narodnega srečkalnega društva „Nada“ namenjen za vseučilišče v Ljubljani. Istotako je obč. svet sklenil, da prevzame občina tudi pravice, določene jej v omenjenem paragrafu društvenih pravil namreč: določiti, koliko se iz njega sme dovoliti vladi kot enkratni prispevek za ustanovitev vseučilišča. Vsa ostala svota pa se ima porabiti za ustanove dijakom slovenske in hrvatske narodnosti na vseučilišču v Ljubljani. Namen društva je kupovati za doneske družstvenikov take v Avstro-Ogerski dopuščene zadolžnice, ki se iz-

žrebavajo s premijami ter razdeljevati morebitne dobitke. Društvo je osnovano, ko se vpiše vanj 1000 deležev po 1 K na mesec in obstoji iz toliko odsekov, kolikokrat tisoč deležev je vpisanih. Ti odseki se zaznamujejo kot prvi, drugi itd. odsek ter se upravljajo vsak zase popolno ločeno tako, da udeležniki enega ne participirajo pri dobičku ali izgubi drugega odseka. Zadnji odsek sme šteti manje ko tisoč, vendar pa ne izpod petsto deležev. Društvo začne svoje poslovanje za vse odseke ob enem in sicer onega dne, kateri razglasi odbor v ljubljanskem uradnem listu in v slovenskih dnevnikih. Trajanje društva je določeno na pet let od dneva, katerega je začelo poslovati.

Društvenik je vsakdo, kdor vpiše vsaj jeden delež po 1 K na mesec ter se zaveže plačevati ta znesek šestdeset zaporednih mesecev. Mesečni doneski pa smejo plačati tudi za več mesecev ali za vso dobo skupaj. Društveni imetek je gotovina, ki se je nabrala po vplačanih deležih, obrestih ali dobitkih in pa nakupljene ter ne še izžrebane premijske zadolžnice odnosno upoštevane svote solastnik vsega društvenega imetka in ima pravico do koristi, izvirajočih iz njegove uprave te pripadajočih mu po določbah pravil. —

Najmanjši izžrebani dobitki ostanejo lastnina društva; istotako vsi večji dobitki do še enkratnega zneska nakupnega kurza premijskih zadolžnic. Kar preostaja od dobitkov preko tega zneska, pripade v enakih delih društvnikom dotičnega odseka in zaklada za slovensko-hrvatsko vseučilišče v Ljubljani. Ta zaklad upravlja mest. občina ljubljanska.

Do izteka petih let porabljali se bodo najmanjši dobitki in od večjih svote do še enkratnega zneska nakupnega kurza premijskih zadolžnic v ta namen, da se nakupijo nove premijske zadolžnice. Kar preostane denarja iz večjih dobitkov, razdeli se med društvnike dotičnega odseka, ako znaša pripadajoča svota vsaj znesek 12.000 kron; v nasprotnem slučaju pa se plodonosno naloži ter razdeli še le takrat, kadar z obrestmi in novimi dobitki vred doseže imenovani znesek. —

Občni zbor „podpornega društva za slovenske visokolce v Pragi“ vršil se

bode v soboto dne 14. oktobra t. l. ob 7. uri zvečer v restavraciji „Mercur“ v Pragi.

Novi poveljnik eskadre. — Na mesto pokojnega kontre-admirala Pietruskega je imenovan poveljnikom eskadre baron Leopold Jedina.

† Prof. Fran Marn. — V četrtek je umrl v Tupuskem na Hrvatskem profesor Fran Marn. Pokojnik je bil Slovenec in je prišel pred več desetletji na Hrvatsko. Marn je bil na zagrebški gimnaziji profesor nemškega, latinskega in grškega jezika. Delaven je bil tudi na literarnem polju, izlasti na polju šolske literature.

Dekla milijonarka. — Neka dekla v Kodanju je dobila nenadoma veliko zapuščino v znesku treh milijonov kron.

Loterijske številke.

7. oktobra.

Dunaj	89	69	82	51	23
Gradec	20	34	72	73	58

Razglas.

To jesen se bodo oddajala na slov. odd. deželne kmetijske šole v Gorici kmetovalcem z Goriškega cepljena sadna drevesca po naslednjih cenah: jablane, hruške, češplje in ringloti po 30 v, breskve po 40 v, orehi 2½ m visoki po 30 v.

Naročila na dopisnici je doposlati vodstvu do 15. novembra t. l. Razdelitev se izvrši v razmerju s številom drevesc in prosilcev. Svoječasno obvesti vodstvo vsakega naročnika z dopisnico, kedaj naj pride po drevesca in koliko jih dobi od vsake vrste.

Na prodaj ima tudi kakih 20 tisoč bilf Portalis in Monticola sto po 2 kroni, nekaj cepljenih trt karmeneta, gros vidoura, refoška in grganije po 20 vin. in divjih kostonjev po 40 vin.

Zahvala.

Prebitko zadeti vsled smrti prerano umrlega našega nepozabnega in preljubljenega sina oziroma bratranca preč. gospoda

Alojzija Kovačiča,

vikarja v Sovodnjah,

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so v tako obilnem številu spremili pokojnika k večnemu počitku. Posebno se zahvaljujemo čč. duhovščini, preč. g. dekanu Jos. Pavletiču za vodstvo pogreba, preč. g. župniku Got. Pavletiču za ginljiv in pokojnika slaveč govor, prebl. g. županu baronu L. Bianchiju in starešinstvu, upravitelju gospodarskega sveta g. Angelu Trojer, blag. g. okr. šol. nadzorniku Fr. Finšger, učiteljskemu osebju in veteranskemu društvu. Iskreno zahvalo smo dolžni sovojenjsko-rubinskemu pevskeemu zboru, ki je s svojim ginljivim in v srce segajočim petjem povečeval žalostno slavnost. Enako se zahvaljujemo darovateljem vencev. Bog vsem povrni!

Sovodnje, 10. septembra 1905.

Žalujoči ostali.

KROJAŠKA ZADRUGA, GORICA

Za jesenski in zimski čas

so ravno kar došle nad vse krasne novosti raznovrstnega blaga

Posebno omenjamo modne volne, flanele, forštajne, sukno za moške obleke, boržun za bluže, preproge, zaveze, odeje, šivane kuverte, žime, volne in perje za postelje itd. itd.

Posebne novosti: rumberško, belgij-sko in šlezij-sko platno, namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci, perilo za opreme nevesti, za hôtele in restavracije itd. Vzorce se pošilja franko.

GOSPOSKA ULICA ŠZEV. 7

Cene stalne

Blago dobro

Iv. Culot

avtoriz. kamnoseški
mojster

ulica Sv. Antona
št. 16, Gorica

priporoča sl. občinstvu
za bližajoči se vernik
duš dar svojo bogato
zalogo raznovrstnih

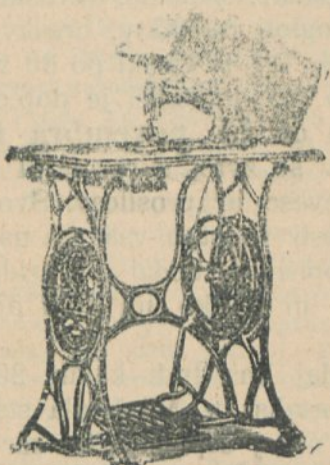
**nagrobni
spomenikov**

priprostik in finih.

Cene jako nizke.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stalna ulica hiš. št. 2.

Prodajai
stroje tud
na teden-
ske ali
mesečne
oboroče.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše
kakovosti.
Priporoča
se slav.
občinstvu.

Pater E. Leitner,

provincijal in nadzd
v bolnišnici usmiljenih
bratov v Gradcu, je
in še uporablja z naj-
boljšim uspehom proti
kataru v želodcu in v
črevesih, pa tudi proti
obolestim v jetrih

želodčno tinkturo

Gabr. PICCOLI-ja,
dvornega založni-
ka Nj. Svetosti in
lekarja v Ljubljani.

Ena steklenica velja
20 vinarjev in se vna-
nja naročila izvršujejo
z obratno pošto.

I. Juh, krčmar in posest-
nik na Anhovem proda

oreh

3 1/2 m dolg, 25 onč debel.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

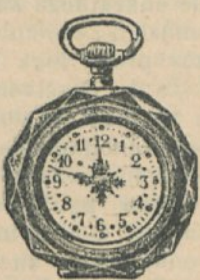
knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Jak. Suligoj

urav. c. hr. drž. železnice
Gospiska ulica št. 25

Priporoča svojo zalogo raz-
novrstnih žepnih in stenskih ni-
halnih ur na zvon z donečim gla-
som za gostilne, kavarne, dvo-
rane itd. po jako nizkih cenah.
Vsako popravo izvrši hitro,
dobro in po ceni. Za vsako uro
1-letna garancija. Cenike razpo-
šilja brezplačno.

Nadalje priporoča šivalne
stroje najboljše vrste po tvorniških
cenah, a ne kakor posredovalci.

5 kron in še več se
lahko zasluži.

Tvrdba za domače delo
s pletalnimi stroji išče osebe
obojege spola s pletanjem
na naših strojih. Priprosto in
hitro domače delo za celo
leto. — Posebne izobrazbe
ni treba. Oddaljenost ne
škodi; delo da tvrdka.

Tvrdba za domače delo s pletalnimi stroji
Thos. H. Whittick & Com.
PRAGA

Petersko predmestje 7—433
Trst Via Campanile 13—433.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. šte. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje :

na menico po 5 1/2 %, na vknjižbo pa po 5 %

z 1/8 % upravnega prispevka za vsakega pol leta. Obrestna mera
za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Ferratin in

Ferratose

(tekoči Ferratin)

najboljše krepčilo

malokrvnosti

in bledici,

od zdravnikov najop-
leje priporočeno. Fer-
ratin je v zvezi z be-
lakom, sestavljen ze-
leznat hranilni preparat.

Povečuje tek in

spodbuja prebavo.

Nenavadni vspehi.

Dobi se v lekarnah

C. F. Boehringer

und Söhne

Mannheim - Waldhof.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

J. Cristofolletti

lekarnar v Gorici na Travniku,

trskino škofki-
ževo jetrno olje

Sredstvo proti
prsni bolezni in
telesni slabosti

Steklenica tega olja pravno rmene barve K 1.40, bele K 2.—.

Trskino železnato jetrno olje

Raba tega olja je posebnost priporo-
ljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni
in nežne naravi.

Trskino jetrno olje z žel. jodecem.

S tem oljem ozdravijo v kratkem
času in z gotovostjo vse kostne bolezni,
žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena eni steklenici je 1 K 40 vin.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegie, pre-
išče se vedno v mojem kemičnem laboratoriju predno se napolni
steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote
in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolletti-jeva pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s
trskinim oljem

Steklenica stane 1 K 60 vin.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze),
cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne
okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano
medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene
in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter
vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Samo enkrat

poskusi

naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri tvrdki

J. Zornik, Gorica, Gospiska ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega,
lepšega in kakovosti primerno cenega blaga,
kakor se tu dobi.

Došle so uže zadnje novosti modnega
blaga za

**pomladansko in poletno se-
zono v nedosegljivi izberi**

kakor : krasni okraski za obleke najnovejše
mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile,
pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo,
rokavice usnjate in cvrtnate, nogavice, krasne
ovratnice, hlačniki, žepne rute, solčniki, de-
žniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd.
Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami
za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvrtn,
svile, fodre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno
blago za vezenje itd.

„Goriško vinarsko društvo v Gorici“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

ima v svojih bogatih zalogah in prodaja M M M M M M M M

**naravna in --
pristna vina-**

iz Brd, Vipavskega in s Krasa. Razpošilja na vse kraje od
56 litrov dalje. Uzorci vina pošiljajo se na zahtevo. Cene so
zmrne, postrežba točna in realna. Sedež društva je v Gorici,
ulica Barzellini šte. 22.